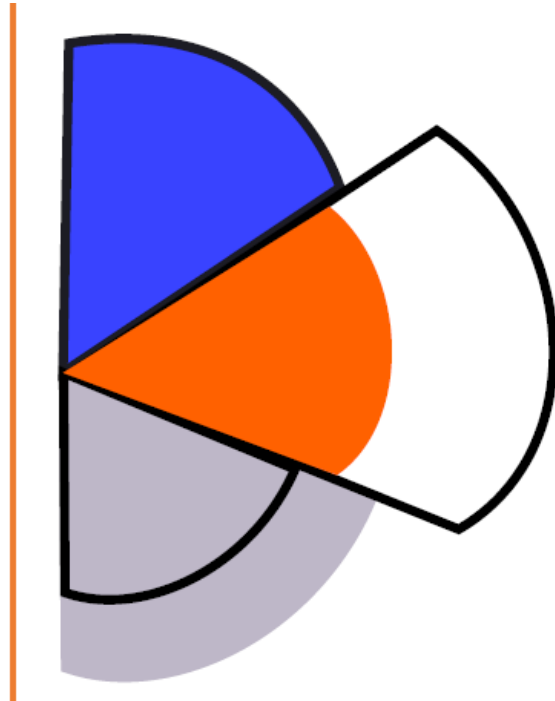

PrAAT-tool voor de afweging en implementatie van maatregelen

PrAAT

Praktische Adaptatiemaatregel
Afwegings Toets-tool

De PrAAT-tool en het achtergronddocument zijn op te vragen via het [contactformulier](#).

De PrAAT-tool is opgebouwd langs twee dimensies: inspanning en doorlooptijd.

Inspanning

We hebben gekozen voor het introduceren van de term *inspanning* omdat we naast een kwalitatief beeld van investeringskosten en transactiekosten ook inspanningen die nodig zijn voor veranderingen in beeld willen brengen. Het gaat hierbij om:

- Maatschappelijke acceptatie (mate van te verwachten steun of hinder)
- Neveneffecten (secundaire effecten op milieu en maatschappij)
- Verhoudingen en instrumenten (grondeigendom, samenwerking en beleidsinstrumenten)
- Investeringskosten (grondaankoop, vergunnings- en uitvoeringskosten)
- Inpasbaarheid (mate van aanpassing van wet- en regelgeving, procedures en urgentiebesef)
- Flexibiliteit (stuurbaarheid bij veranderende omstandigheden)

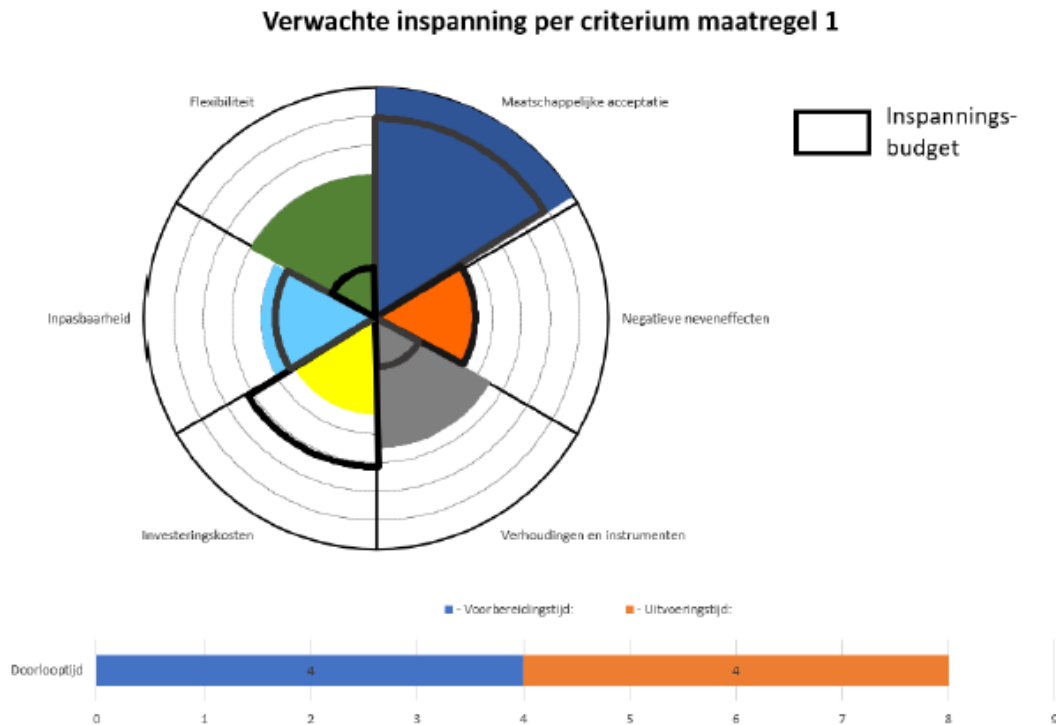
Doorlooptijd

Doorlooptijd is de tweede dimensie van de tool, dit is belangrijk om ook in beeld te brengen hoeveel tijd het implementeren van (een pakket aan) maatregelen zal kosten. Hierbij gaat het zowel over voorbereidingstijd als uitvoeringstijd van de maatregel.

De tool kan worden ingezet in een workshop setting welke in 2 uur kan worden uitgevoerd. Hierbij wordt aan de deelnemers allereerst gevraagd een inspanningsbudget aan te geven. Dit is een indicatie van de hoeveel tijd, aandacht en middelen er binnen de organisatie beschikbaar – en welke doorlooptijd is voorzien voor het implementeren van een set aan adaptatiemaatregelen.

Het inspanningsbudget en de benodigde inspanning worden per criterium visueel weergegeven in een radardiagram (Figuur S1). Op deze manier is het mogelijk een overzicht te creëren van de

inspanning die nodig is voor de implementatie van de maatregel en de inspanning die de uitvoerende partij had voorzien of bereid is te leveren (het inspanningsbudget).

Figuur S1 Het resultaat van de tool, het radardiagram, die inzicht geeft in de inspanning die nodig is per criterium en de inspanning die de uitvoerende partij bereid is te leveren (inspanningsbudget). Daarnaast is de verwachte doorlooptijd van de implementatie van de maatregel te zien in het staafdiagram

Wanneer het inspanningsbudget (de dikke zwarte lijn) hoger ligt dan de benodigde inspanning (het gekleurde vlak) is de uitvoerende partij bereid om meer inspanning te leveren dan nodig is. In Figuur S1 is dit te zien bij Investeringskosten en Negatieve neveneffecten. Wanneer de benodigde inspanning groter is, moet er meer inspanning worden verricht dan dat de organisatie bereid was te leveren. Wanneer dat het geval is, kan dit een aanleiding zijn voor een gesprek of er extra inspanning kan worden geleverd om de maatregel te implementeren.

De doorlooptijd van het implementatieproces wordt weergegeven in een staafdiagram (Figuur S1). Dit proces is te herhalen met meerdere klimaatadaptieve maatregelen, waardoor de inspanning en doorlooptijd van de maatregelen met elkaar te vergelijken zijn.

In de bovenstaande vorm is de PrAAT-tool een afwegingstool. De tool functioneert ook als een gespreksopener: het daagt uit tot het bespreken van de verschillende uitkomsten van de geteste maatregelen en van de verschillende visies tussen de gebruikers van de tool. Voorheen werden maatregelen vaak getoetst gebaseerd op ervaring, deze tool is daar een aanvulling op. Daarnaast kan de tool voor meerdere maatregelen ingevuld worden, waardoor het mogelijk is om verschillende klimaatadaptieve maatregelen met elkaar te vergelijken en om het gesprek te starten tussen verschillende stakeholders. Uiteindelijk kan het gebruik van ontwikkelpaden gebaat zijn bij deze tool, omdat er inzicht wordt gegeven in inspanning en doorlooptijd van de maatregelen die onderdeel zijn van de ontwikkelpaden.